

EL TEMPS fa cantar els ocells de Verdaguer

Jacint Verdaguer va deixar inèdit el breu text 'Què diuen los aucells', obra que va ser publicada després de la seva mort, però amb poc rigor filològic i errates de transcripció. EL TEMPS oferirà la setmana vinent als seus lectors i subscriptors una edició especial del text, sense les errates i manipulacions abusives, juntament amb una gravació, en CD, d'una part del text, musicada amb el cant dels ocells dels quals parla el poeta.

EL TEMPS s'afegirà la setmana vinent a l'Any Verdaguer, que continua durant els primers mesos d'aquest 2003, amb la recuperació de *Què diuen los aucells?*, una petita joia que va ser publicada, en posterioritat a la mort del poeta, amb errates de transcripció i de manera poc respectuosa amb la llengua original.

És dels pocs escrits de Verdaguer que combina la narració i el vers. El poeta extreu els cants del tresor del cançoner popular, viu al seu temps, amb esment a les variants comarcals. Precisament, Verdaguer explica les variants dels cants a partir de característiques de cada comarca, de l'Empordà al Camp de Tarragona, de Girona a Berga o l'horta de Lleida, amb atenció especial a la familiar plana de Vic i la comarca d'Osona.

El narrador convida el lector a escoltar el cant dels ocells, "en la lletra que la gent bosquerola me l'ha ensenyada a mi, mot per mot, sense guanyar ni perdre".

Per posar uns exemples, el mussol, nit enllà, amb veu melodiosa i trista, diu "cluca't". I la guatlla, a la Guilleria, a últims de la primavera, quan els sègols han espigat, diu "blat florit, blat florit", mentre que a la plana de Vic, en temps de les segues, diu "blat segat, blat segat". Així, fins a més de cinquanta cants corresponents a una vintena llarga d'ocells.

Els subscriptors i lectors del setmanari EL TEMPS rebran, amb l'exemplar corresponent al número 979 (que aparèixerà el 17 de març), el llibret de Verdaguer juntament amb una gravació editada en CD que inclou fragments del text, recitats per Carme Callol.

L'actriu parteix de la seva feina de preparació de l'espectacle *Què diuen*

els ocells?, basat en el llibret, que actualment s'està representant. A més, s'hi ha registrat el cant dels ocells protagonistes del relat verdaguerià.

L'edició del llibret per Edicions del País Valencià, editor d'EL TEMPS, és patrocinada per l'Institut Municipal del Paisatge Urbà de l'Ajuntament de Barcelona i la Ruta Verdaguer.

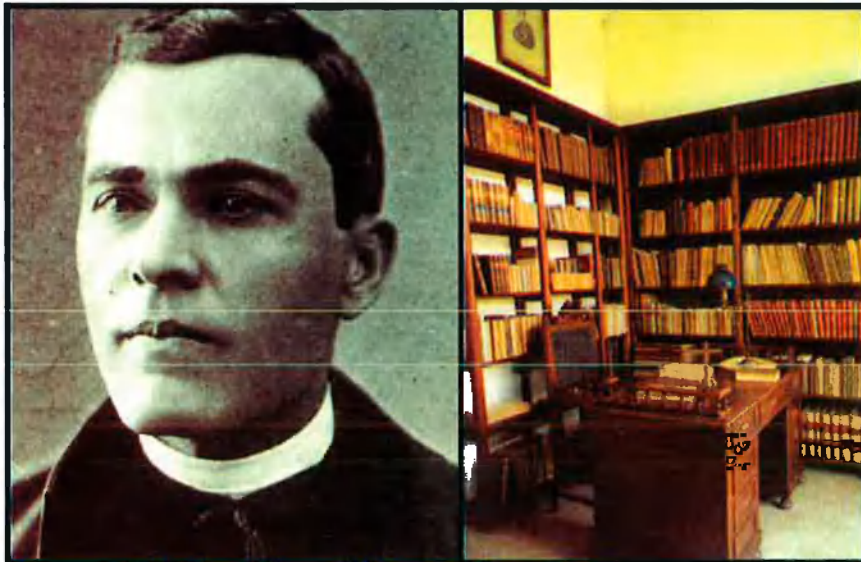
El text de Jacint Verdaguer que es presenta la setmana vinent serà il·lustrat amb dibuixos originals de Francesc Jutglar, fets exclusivament per a l'ocasió. La coberta serà una il·lustració històrica, la que va fer l'any 1945 Alexandre Coll Blanch per a una edició de bibliòfil, que va aparèixer amb el títol *Què diuen els ocells?*

La primera edició de *Què diuen los aucells?* és del 1907, és a dir, cinc anys després de la mort de Verdaguer, i apareix dins el recull intítulat *Folk-lore*, editat per *L'Avenç*.

L'edició d'EL TEMPS és una transcripció fidel del manuscrit original, autògraf, conservat a la Biblioteca de Catalunya, en una redacció encara provisional, amb afegitons i supressions, i escrit, sobre paper pautat, amb la lletra clara dels darrers anys de Verdaguer.

La transcripció, feta per Narcís Garolera, professor de la Universitat Pompeu Fabra, amb la col·laboració de Maria Victòria Solina, adapta el text a l'ortografia actual, incorpora paràgrafs no inclosos en edicions anteriors, totes deutes de l'edició del 1907, i recupera la successió consecutiva dels diferents apartats del manuscrit.

El professor Garolera, reconegut especialista en l'obra de Verdaguer, ha publicat un gran nombre d'edicions crítiques i divulgadores de l'escriptor de Folgueroles, a més d'estudis. Tot just ara n'acaba d'oferir dues més. En pri-

La força poètica de Jacint Verdaguer i la popularitat de la seva obra han fet prorrogar l'Any Verdaguer fins al 2003. El despatx reconstruït del poeta al Museu Casa Verdaguer de Vil·la Joana rebrà més visitants que mai, gràcies a les iniciatives del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya. A l'esquerra, coberta del llibret i CD d'EL TEMPS, *Què diuen els ocells?*, que la revista oferirà als seus lectors juntament amb el número de la setmana vinent.

mer lloc, i amb un pròleg de Narcís Comadira, l'edició crítica del poemari *Al cel*, segona part de *Flors del Calvari*. L'ha publicada Columna, editorial que ja comptava al seu fons amb l'edició divulgativa de *Flors del Calvari*, preparada per Garolera i que ha reeditat bo i coincidint amb la publicació d'*Al cel*. I, en segon lloc, l'edició de *Montserrat. Legendari, cançons, odes*, a Edicions de 1984. L'edició de Garolera, amb el text normalitzat ortogràficament i la puntuació regularitzada, apareix neta de les errates tipogràfiques de la primera edició.

Verdaguer fa parlar a *Què diuen los aucells?* una gran quantitat d'ocells, i l'edició feta ara inclou, al peu de la

il·lustració de cada espècie, el nom científic, feina de la qual es responsabilitza la biòloga Eloisa Matheu.

El disseny i la maqueta és de Mar Prieto i el coordinador i impulsor del projecte editorial és Jordi Bigues.

El jardí de les paraules. L'Any Verdaguer ha vist sorgir un gran nombre d'iniciatives, moltes de les quals s'han estirat fins al 2003. Una de les més positives és l'activitat titulada "El jardí de les paraules. Acosteu-vos a Verdaguer", que ofereix el Servei d'Ensenyament del Català del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya, amb la col·laboració de l'Institut d'Educació de l'Ajunta-

ment de Barcelona i el Museu Casa Verdaguer de Vil·la Joana. És una visita espectacle al museu que fa un "passeig pel camí de les paraules per mà de Verdaguer".

A cada sala del museu es veu i se sent un fragment de la seva obra. L'espectacle aprofita el llegat del poeta i proposa a l'alumnat de jugar també amb les paraules, de manera que es pot sentir seduït per les imatges, les sensacions i la música de les paraules.

La idea i el guió són de Jordi Pujol i Joana Cluselles, components del grup Marduix, i la direcció, de Jordi Pujol.

Al final de la visita, els alumnes són convidats a deixar un poema propi, que hauran preparat prèviament a l'escola, en homenatge a l'escriptor.

L'espectacle recorre obres poètiques de gran format, com *L'Atlàntida* i *Carnigó*, a més de la citació constant de poemes breus i detalls biogràfics del poeta. La visita s'ofereix els tres primers dimarts i dimecres de cada mes i permet l'assistència de quatre grups itinerants. El professorat disposa d'una proposta d'activitats prèvies.

La proposta ha arribat a tots els centres de primària i secundària de Catalunya i hi poden assistir fins al mes de juny del 2003.

A més d'aquesta iniciativa, la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Barcelona ofereixen una visita taller al Museu Casa Verdaguer, "El temps de Verdaguer". Els alumnes, mitjançant el treball cooperatiu, el debat i la consulta de fonts, plantegen hipòtesis sobre l'època, els ideals dels que aclamaren Verdaguer, els mecenes i les institucions que li donaren suport, i algunes de les característiques de la seva obra. Cada alumne rep el quadern *El temps de Verdaguer, l'home i l'obra*, del qual s'ha fet una primera edició de cinc mil exemplars.

Amb l'edició del llibret i CD *Què diuen los ocells?*, el degoteig constant de noves edicions verdaguerianes i les accions institucionals, l'Any Verdaguer arriba als mesos prorrogats amb una empenta i il·lusió que en els primers mesos era difícil de preveure.

Lluís Bonada